

ΑΑ45. ΧΡΟΝΙΟΣ ΒΗΧΑΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑΣ

Ε. Χ. Φιλιππίδου¹, Α. Κουκουλιάτα²

1. Ειδικός Πνευμονολόγος, Α Πνευμονολογική Γ.Ν. Καβάλας, 2. Υγειονομική Επιθεωρήτρια Εργασίας, MSc, Ειδικός Παθολογοανατόμος Τμήμα Τεχνικής και Υγειονομικής Επιθεώρησης Εργασίας

Ο χρόνιος βήχας αποτελεί συχνό και επώδυνο σύμπτωμα σε ένα ευρύ φάσμα αναπνευστικών παθήσεων και πολλές φορές οδηγεί σε σημαντική μείωση της ποιότητας ζωής.

Υπάρχουν, ωστόσο, πολλά επιδημιολογικά στοιχεία, που συγκλίνουν στη σύνδεση μεταξύ της επαγγελματικής έκθεσης και του επιπολασμού του χρόνιου βήχα, που μπορεί είτε να επιδεινωθεί από την έκθεση στο εργασιακό περιβάλλον είτε να έχει άμεση επαγγελματική αιτία, που προκύπτει από την εισπνοή επιβλαβών ευαισθητοποιητικών ουσιών. Υψηλού μοριακού βάρους (HMW) μόρια ζωικής, φυτικής και μικροβιακής προέλευσης έχουν αναγνωρισθεί ως ισχυροί αναπνευστικοί ευαισθητοποιητές. Εργαζόμενοι στη βιομηχανία τροφίμων, ξυλουργοί, γεωργοκτηνοτρόφοι, αμμοκονιαστές, πυροσβέστες, οδοντοτεχνίτες κ.ά. εμφανίζουν αύξηση του επιπολασμού του χρόνιου βήχα.

Συνήθως σε επαγγελματικά νοσήματα, που συνυπάρχει χρόνια βρογχίτιδα ή επιπλέκονται με φυματίωση, κακοήθεια ή βρογχιεκτασίες, ο βήχας είναι παραγωγικός. Στην προοδευτική μαζική ίνωση η οποία είναι η επιπλεγμένη μορφή της πνευμονοκονίασης των ανθρακωρύχων, ο βήχας είναι παραγωγικός με βλεννώδη απόχρεμψη. Στην οξεία βηρυλλίωση συχνά συνυπάρχουν τραχειίτιδα και βρογχίτιδα, που προκαλούν ξηρό, ερεθιστικό βήχα. Ξηρός είναι ο βήχας στην πυριτίωση. Στην αμιάντωση παρουσιάζεται ξηρός ή παραγωγικός βήχας με λίγα βλεννώδη πτύελα.

Βασικό ρόλο στη διάγνωση παίζει η λήψη λεπτομερούς επαγγελματικού ιστορικού, που περιλαμβάνει την προσεκτική αξιολόγηση της επαγγελματικής έκθεσης καθώς και των συμπτωμάτων του ασθενή. Η καταγραφή της επαγγελματικής έκθεσης πρέπει να περιλαμβάνει το είδος και τη διάρκειά της και αν ο βήχας βελτιώνεται μακριά από την εργασία. Ο γιατρός εργασίας, σε συνεργασία με άλλες ειδικότητες, θα κατευθύνει τον ασθενή στην ορθή αξιολόγηση, επειδή ο χρόνιος βήχας συχνά βασίζεται σε μια ποικιλία μη επαγγελματικών παραγόντων, μεταξύ των άλλων και στην έκθεση στον καπνό. Επομένως, η διαφοροδιάγνωση ενδέχεται να είναι δύσκολη. Η έγκαιρη και ακριβής διάγνωση, συνδέεται με την προσαρμοσμένη φαρμακευτική αγωγή και την ανάληψη δράσης από τον εργοδότη για την εξάλειψη της βλαπτικής έκθεσης στο χώρο εργασίας με **συλλογικά μέτρα** ή **ατομικά** μέσα προστασίας ή και τα δύο.